

SINTEZA OBSERVAȚIILOR

la proiectul de decizie privind aprobarea Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe radio

Perioada de consultare publică pentru proiectul de decizie privind aprobarea Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe radio, publicat pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (*ANCOM* sau *Autoritatea*) în data de 03 august 2023, s-a împlinit în data de 15 septembrie 2023 (ca urmare a extinderii termenului inițial cu două săptămâni, la solicitarea unor părți interesate).

Consultarea publică a urmărit informarea oricărei persoane interesate, în condiții de transparență, asupra completărilor și modificărilor propuse de Autoritate în privința actului normativ indicat anterior, normă ce stă la baza desfășurării eficiente a activităților de administrare și gestionare a spectrului radio, fiind luate în considerare toate serviciile de radiocomunicații, precum și diferitele tipuri de aplicații radio și categorii de utilizatori.

Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe radio (denumit în continuare *TNABF*) în vigoare a fost adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 376/2020 privind aprobarea Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe radio (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 427 și nr. 427bis din data de 21 mai 2020), actul normativ indicat fiind adoptat în temeiul art. 16 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 (în forma valabilă la nivelul anului 2020 a acestui act normativ).

Legea nr. 198/2022 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul comunicațiilor electronice și pentru stabilirea unor măsuri de facilitare a dezvoltării rețelelor de comunicații electronice, act normativ ce a urmărit, printre altele, și transpunerea în legislația națională a Directivei (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice, reglementează modul în care trebuie adoptat *TNABF*. Odată intrat în vigoare actul normativ menționat anterior și ca urmare a prevederilor art. 16 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare, *TNABF* se adoptă prin decizie a ANCOM.

În vederea asigurării transparenței deciziilor sale, în conformitate cu prevederile art. 135 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 111/2011, ANCOM are obligația de a publica, pe pagina sa de internet, și un material de sinteză a observațiilor primite în cazul măsurilor adoptate, cu respectarea principiului confidențialității, care va preciza și poziția sa față de aceste observații.

În perioada de consultare publică a proiectului de act normativ s-au primit răspunsuri din partea a șase respondenți, patru dintre aceștia fiind furnizori de rețele publice și de servicii de comunicații electronice (trei dintre aceștia deținând și licențe de utilizare a frecvențelor radio, unul dintre cei trei fiind furnizor de servicii de comunicații electronice la nivel global), și doi respondenți având statut de asociații profesionale non-profit (o asociație a operatorilor globali de comunicații

prin satelit, respectiv o asociație de promovare a inovării în domeniul spectrului radio, a utilizării eficiente a acestuia și a unei conectivități accesibile la nivel global). Observațiile și propunerile primite de către ANCOM în cursul perioadei de consultare publică sunt detaliate în continuare, împreună cu poziția Autorității față de acestea.

A. Observații privind benzile de 700 MHz și 3400-3800 MHz

1. Doi dintre respondenți nu sunt de acord cu modificarea statutului de utilizare al subbenzilor 703-708 MHz / 758-763 MHz din NG (neguvernamentală) în G (guvernamentală), argumentând că banda de 700 MHz este esențială pentru dezvoltarea viitoare a rețelelor 5G și că alocarea acestor resurse pentru servicii de comunicații BB-PPDR va afecta dezvoltarea pe termen lung a acestor rețele, cu implicații asupra costului de achiziție al spectrului rămas disponibil și, implicit, asupra prețului serviciilor oferite utilizatorilor finali. Unul dintre respondenți propune păstrarea alocării curente a subbenzilor respective, în timp ce altul propune o alocare temporară a acestor resurse, astfel încât această decizie să fie urmată de o reevaluare în funcție de evoluția și nevoile pieței românești de comunicații electronice de la momentul respectiv.

Răspunsul ANCOM:

Modificarea statutului de utilizare din NG în G a subbenzilor 703-708 MHz/758-763 MHz este consecința unei hotărâri a Consiliului Suprem de Apărare a Țării.

În ceea ce privește alocarea subbenzilor de frecvențe cu lărgimea de 2x5 MHz în banda de 700 MHz, suplimentare celor deja alocate pentru implementarea rețelei dedicate BB-PPDR, ANCOM a avut în vedere următoarele:

- a) prevederile Deciziei de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. (UE) 2016/687 privind armonizarea benzii de frecvențe 694-790 MHz pentru sisteme terestre capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice de bandă largă și pentru o utilizare națională flexibilă în Uniune, care desemnează subbenzile de frecvențe 703-733 MHz și 758-788 MHz pentru utilizarea armonizată, pe baze non-exclusive, de către sisteme terestre capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice pe suport radio de bandă largă în Uniune, **menționând totodată posibilitatea utilizării acestor subbenzi sau a unor porțiuni ale acestora și pentru sisteme de comunicații PPDR**, cu respectarea condițiilor tehnice armonizate relevante prevăzute în anexa la decizie;
- b) precizările din cuprinsul capitolului 7.4 - „*Valorificarea 5G pentru siguranță publică și securitate*” din cadrul *Strategiei 5G pentru România* cu privire la alocarea spectrului radio pentru implementarea rețelei BB-PPDR și anume:
 - Se va pune la dispoziție o subbandă adecvată de spectru radio pentru sisteme PPDR de bandă largă (BB-PPDR), conform planului armonizat al benzii de 700 MHz rezultat din Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. (UE) 2016/687, care permite utilizarea națională flexibilă a unor porțiuni din banda de 700 MHz pentru mai multe categorii de aplicații, stabilind în acest scop mai multe opțiuni pe care statele membre le au la dispoziție pentru utilizarea acestui spectru, printre care și PPDR;
 - Vor fi alocați 2x8 MHz în banda de 700 MHz, respectiv în subbenzile de frecvențe pereche 698-703 MHz și 753-758 MHz (2x5 MHz) și în subbenzile de frecvențe pereche 733-736 MHz și 788-791 MHz (2x3 MHz), pentru implementarea unei rețele dedicate furnizării de servicii de comunicații BB-PPDR, suplimentar celor 2x30 MHz disponibili pentru rețele publice de comunicații electronice, care pot fi utilizați parțial pentru furnizarea de servicii BB-PPDR prin intermediul infrastructurii rețelelor publice de comunicații electronice;

- **Eventualele porțiuni de spectru rămase nealocate în banda de 700 MHz, în urma procedurii de selecție, vor putea fi folosite pentru dezvoltarea unei rețele dedicate furnizării de servicii de comunicații BB-PPDR**, dacă furnizarea serviciilor BB-PPDR de către instituțiile cu atribuții în managementul riscurilor în situații de urgență nu poate fi asigurată cu resursele de spectru deja utilizate și există alocații bugetare suficiente pentru dezvoltarea investițiilor în componenta dedicată a rețelei BB-PPDR;
- c) prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 73/2020 privind desemnarea Serviciului de Telecomunicații Speciale ca integrator de servicii de comunicații critice destinate autorităților publice cu atribuții în managementul situațiilor de urgență, aprobată prin Legea nr. 130/2022, care stipulează la art. 7, alin. (1), lit. a) că, „în scopul asigurării furnizării de către integrator a serviciilor de comunicații critice, Autoritatea Națională pentru Administrare și Reglementare în Comunicații [...] **acordă integratorului, la solicitarea acestuia, dreptul de a utiliza subbenzi de frecvențe radio cu respectarea actelor adoptate, în conformitate cu Decizia nr. 676/2002/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind cadrul de reglementare pentru politica de gestionare a spectrului de frecvențe radio în Comunitatea Europeană**”;
- d) soluția tehnică propusă pentru implementarea rețelei BB-PPDR și argumentele prezentate în solicitarea primită din partea STS cu privire la necesitatea alocării de spectru radio suplimentar în subbenzile de frecvențe pereche 703-733 MHz și 758-788 MHz pentru implementarea rețelei de acces (RAN) dedicate aferente rețelei BB-PPDR, în tehnologiile LTE/NR;
- e) faptul că, în urma procedurii de selecție competitive derulate de ANCOM în cursul anului 2022 pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor în benzile de 700 MHz, 1500 MHz, 2600 MHz și 3400-3800 MHz, au rămas resurse de spectru radio neadjuocate în subbenzile de frecvențe mai sus menționate din banda de 700 MHz.

Ținând seama de considerentele de mai sus, ANCOM a avizat favorabil **alocarea a 5 MHz duplex** din subbenzile de frecvențe pereche 703-733 MHz și 758-788 MHz, respectiv a subbenzilor de frecvențe pereche **703-708 MHz și 758-763 MHz**, către instituțiile din Sistemul național de apărare, ordine publică și siguranță națională (SNAOPSN), în vederea utilizării pentru implementarea componentei dedicate a rețelei pentru furnizarea de servicii de comunicații BB-PPDR, cu modificarea statutului de utilizare a acestor subbenzi în Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe radio (TNABF) din utilizare neguvernamentală (NG) în utilizare guvernamentală (G).

Facem precizarea că Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. (UE) 2016/687 prevede că desemnarea subbenzilor de frecvențe 703-733 MHz și 758-788 MHz pentru utilizarea armonizată de către sisteme terestre capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice pe suport radio de bandă largă în Uniune nu trebuie să aducă atingere dreptului statelor membre de a-și organiza și utiliza spectrul pentru scopuri de siguranță publică, securitate și apărare. Benzile 703-733 MHz și 758-788 MHz, sau părți ale acestora, pot fi utilizate și pentru comunicații radio PPDR. Dacă se implementează sisteme de comunicații PPDR în benzile mai sus menționate, vor fi utilizate condițiile tehnice relevante pentru servicii de comunicații electronice pe suport radio de bandă largă din anexa la decizie.

De asemenea, Decizia ECC (16)02 privind condițiile tehnice armonizate și benzile de frecvențe pentru implementarea sistemelor BB-PPDR identifică mai multe benzi de frecvențe armonizate la nivelul CEPT pe care Administrațiile le pot utiliza pentru implementarea rețelelor BB-PPDR și stabilește totodată condițiile tehnice cele mai puțin restrictive (LRTC) asociate sistemelor BB-PPDR menite să asigure coexistența cu alte servicii.

Astfel, sunt identificate următoarele posibilități privind utilizarea unor porțiuni din banda de 700 MHz, pentru Administrațiile care doresc să implementeze rețele BB-PPDR în această bandă de frecvențe:

- a) 698-703 MHz (uplink) / 753-758 MHz (downlink);
- b) 703-733 MHz (uplink) / 758-788 MHz (downlink);
- c) 733-736 MHz (uplink) / 788-791 MHz (downlink).

De asemenea, conform aceleiași decizii, Administrațiile CEPT pot utiliza spectru suplimentar pentru BB-PPDR în unele porțiuni ale benzii de 400 MHz, prin aplicarea LRTC cu aranjamente ale canalelor de 1,4 MHz, 3 MHz sau 5 MHz.

Raportul ECC 218, care a stat la baza adoptării Deciziei ECC (16)02, concluzionează că banda de 700 MHz poate satisface cerințele de spectru de bază pentru rețelele terestre de bandă largă și poate fi considerată ca soluție de sine stătătoare pentru cerințele de implementare a rețelelor BB-PPDR. Banda de 400 MHz nu oferă suficient spectru disponibil pentru a furniza o soluție de sine stătătoare pentru implementarea rețelelor BB-PPDR în țările CEPT, fiind necesară o lărgime de bandă de cel puțin 2x10 MHz, așa cum recomandă și Raportul ECC 199. Totuși, această bandă oferă flexibilitate națională în ceea ce privește utilizarea de spectru suplimentar celui din banda de 700 MHz.

Prin alocarea subbenzilor suplimentare 703-708 MHz/758-763 MHz adiacente subbenzilor 698-703 MHz/753-758 MHz deja alocate, pentru implementarea rețelei de acces dedicate aferente rețelei BB-PPDR, aceasta va putea beneficia de o lărgime de bandă de spectru contiguu de 2x10 MHz, cantitate minim necesară pentru utilizarea eficientă a tehnologiilor LTE/NR.

Prin urmare, având în vedere argumentele prezentate, Autoritatea își menține decizia de modificare a statutului de utilizare a subbenzilor de frecvențe 703-708 MHz și 758-763 MHz din NG în G și de desemnare a acestor subbenzi pentru sisteme BB-PPDR, în cadrul TNABF.

2. Aceiași doi respondenți de mai sus nu sunt de acord cu propunerea de modificare a statutului de utilizare pentru o subbandă de 40 MHz din banda de frecvențe 3600-3800 MHz, cu intrare în vigoare din 01 ianuarie 2026.

Unul dintre respondenți argumentează că banda 3400-3800 MHz este esențială pentru dezvoltarea viitoare a rețelelor 5G și că limitarea disponibilității acestei benzi pentru furnizarea de servicii 5G pe scară largă (din cauza desemnării unei porțiuni din banda amintită pentru servicii de comunicații BB-PPDR), coroborată cu stadiul incipient al dezvoltării rețelelor 5G în România, ar putea afecta, pe termen lung, dezvoltarea rețelelor 5G în țara noastră, motiv pentru care acesta propune o desemnare doar cu caracter temporar a acestei subbenzi, astfel încât o decizie în acest sens să fie urmată de o reevaluare care să țină cont de evoluția și nevoile pieței românești de comunicații electronice de la momentul respectiv.

Celălalt respondent consideră că nu există un cadru de reglementare european pentru PPDR în banda 3,4 – 3,8 GHz, majoritatea țărilor din UE folosind această bandă pentru dezvoltarea tehnologiei 5G, și că modificarea statutului de utilizare în scopuri de PPDR pentru subbanda de 40 MHz amintită mai sus nu este justificată, motiv pentru care acesta propune păstrarea și pe viitor a desemnării curente a subbenzii respective (pentru rețele de tip MFCN), datorită importanței disponibilității spectrului în banda 3,4 – 3,8 GHz.

Răspunsul ANCOM:

Pentru început, este util de remarcat faptul că în proiectul TNABF supus consultării publice este inclusă în coloana „Aplicații posibile”, pentru întreaga bandă 3,4-3,8 GHz, o desemnare pentru rețele de tip MFCN (și nu o desemnare pentru aplicații BB-PPDR, cum ar părea să rezulte din comentariile celor doi respondenți). Această stare de lucruri va fi menținută și în edițiile ulterioare ale TNABF, prin această abordare promovată de Autoritate fiind respectat inclusiv principiul neutralității tehnologice, statuat în legislația unională.

În TNABF în vigoare, subbanda de frecvențe 3645 – 3655 MHz are statut de utilizare G(A)/NG iar subbanda 3655 – 3700 MHz are statut de utilizare G/NG. Se poate constata cu ușurință că și în ediția următoare a TNABF, care a făcut obiectul prezentului demers de consultare publică, cele două subbenzi indicate anterior vor continua să aibă statutele de utilizare menționate mai sus (până la data de 31 decembrie 2025).

Modificarea statutului de utilizare pentru o porțiune de spectru radio de 40 MHz din banda 3600-3800 MHz, care va deveni valabilă (va produce efecte) începând cu 01 ianuarie 2026, reprezintă o consecință a unei hotărâri a Consiliului Suprem de Apărare a Țării. Totodată, este important de accentuat că, începând tot cu data de 01 ianuarie 2026, subbenzile de frecvențe 3645 – 3655 MHz și 3655 – 3700 MHz vor avea statut de utilizare NG (neguvernamentală). În acest context, pentru o deplină clarificare a acestei probleme, Autoritatea subliniază că toate cele trei

modificări descrise în acest paragraf vor fi implementate într-o ediție viitoare a TNABF, ce va apărea în cursul anului 2025 și va intra în vigoare de la începutul anului 2026.

Din cele prezentate mai sus se poate lesne constata că rețelele guvernamentale se vor restrânge într-o porțiune mai mică de spectru, redusă de la 55 MHz în prezent la 40 MHz din data de 01 ianuarie 2026.

Alocarea ce va intra în vigoare din anul 2026 are drept rol principal asigurarea continuității serviciilor furnizate în prezent prin intermediul rețelei guvernamentale de comunicații electronice de acces pe suport radio de bandă largă pentru transmisii de date, cu îmbunătățirea permanentă a acestor servicii ținând cont de evoluțiile tehnologice. Cu alte cuvinte, rețeaua guvernamentală este, în esență, tot o rețea de tip MFCN, ce a asigurat și va asigura și pe mai departe transportul traficului rezultat din comunicațiile instituțiilor beneficiare ale rețelei respective, inclusiv al traficului creat prin intermediul aplicațiilor de tip BB-PPDR.

Abordarea ANCOM s-a bazat, în ceea ce privește subbanda de 40 MHz din banda 3600-3800 MHz, pe o seamă de prevederi din legislația unională, astfel:

- a) prevederile art. 1 paragraful (4) din Decizia nr. 676/2002/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio (Decizia privind spectrul radio), conform căruia Decizia nr. 676/2002/CE nu aduce atingere, printre altele, dreptului statelor membre de a-și organiza și utiliza spectrul radio pentru apărare și în scopuri legate de ordinea publică și siguranță publică;
- b) prevederile art. 1 al Deciziei Comisiei Europene nr. 2008/411/CE privind armonizarea benzii de frecvențe 3400-3800 MHz pentru sisteme terestre capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice în cadrul Comunității (decizie CE elaborată în baza Deciziei nr. 676/2002/CE), conform căruia Decizia nr. 2008/411/CE armonizează condițiile de disponibilitate și utilizare eficientă a benzii 3400-3800 MHz, pentru sisteme terestre capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice, fără a aduce atingere protecției și continuității funcționării altor utilizări existente în această bandă;
- c) prevederile Deciziei nr. 243/2012/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2012 de instituire a unui program multianual pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio, anume:
 - art. 6 paragraful (2), conform căruia statele membre pun la dispoziție, în vederea promovării unei mai mari disponibilități a serviciilor pe suport radio de bandă largă în beneficiul cetățenilor și al consumatorilor din Uniune, benzile de frecvențe 3,4-3,8 GHz (în baza Deciziei 2008/411/CE), 2,5-2,69 GHz (în baza Deciziei 2008/477/CE) și benzile de 900 MHz și de 1800 MHz (în baza Deciziei 2009/766/CE), în conformitate cu termenii și condițiile prevăzute în deciziile menționate;
 - art. 1 paragraful (3), al II-lea subparagraf, conform căruia Decizia nr. 243/2012/UE nu aduce atingere dreptului statelor membre de a-și organiza și utiliza spectrul radio pentru apărare și în scopuri legate de ordinea publică și siguranță publică iar, în cazul în care respectiva decizie (sau măsuri adoptate pentru punerea în aplicare a acesteia pentru benzile de frecvențe menționate la articolul 6) produc efecte asupra spectrului radio utilizat de un stat membru în mod exclusiv și direct în scopuri legate de propria siguranță publică sau apărare, statul membru în cauză, în măsura necesităților, poate continua să utilizeze banda de frecvențe respectivă în scopuri legate de siguranță publică și apărare până la dezafectarea treptată a sistemelor existente în acea bandă la data intrării în vigoare a deciziei sau, respectiv, a unei măsuri adoptate în temeiul acesteia.

Totodată, ANCOM a ținut seama în mod corespunzător, pe de-o parte, de argumentele primite, cu privire la necesitatea menținerii și modernizării rețelei de comunicații electronice cu acces de tip fix/nomadic pe suport radio de bandă largă pentru transmisii de date, ținând cont de evoluțiile tehnologice, precum și cu privire la necesitatea integrării acestei rețele cu infrastructura prin intermediul căreia vor fi furnizate servicii de comunicații de tip BB-PPDR, precum și de faptul că, pe

de altă parte, în urma procedurii de selecție competitive derulate de ANCOM în cursul anului 2022 pentru acordarea drepturilor de utilizare a frecvențelor în benzile de 700 MHz, 1500 MHz, 2600 MHz și 3400-3800 MHz, au rămas resurse de spectru radio neadjuocate în banda 3400-3800 MHz, anume porțiunea de spectru 3710-3800 MHz (ce va fi disponibilă începând cu data de 01 ianuarie 2026).

Pe de altă parte, banda de frecvențe radio 3400-3800 MHz a fost disponibilă în întregime în cadrul procedurii de selecție organizată în anul 2022, ocazie cu care participanții la procedura respectivă nu au depus oferte pentru întreg spectrul radio aflat în discuție. Ca atare, statul român, prin autoritățile sale, a decis punerea în valoare a resurselor de spectru radio, și ulterior anului 2025, inclusiv pentru activități din sfera SNAOPSN.

Ținând cont de considerentele de mai sus, ANCOM a fost de acord, de principiu, cu utilizarea în scopuri guvernamentale a unei porțiuni de 40 MHz TDD în banda de frecvențe 3600-3800 MHz la nivel național, începând cu data de 01 ianuarie 2026. Statutul de utilizare al subbenzii respective va fi modificat în cadrul TNABF, din utilizare neguvernamentală (NG) în utilizare partajată guvernamentală/ neguvernamentală (G/NG), în vederea utilizării pentru asigurarea continuității serviciilor furnizate prin intermediul rețelei guvernamentale de comunicații electronice de acces pe suport radio de bandă largă (de tip MFCN), pentru îmbunătățirea permanentă a calității acestor servicii, ținând cont de evoluțiile tehnologice, precum și pentru a facilita furnizarea de servicii de comunicații de tip BB-PPDR inclusiv prin intermediul acestei rețele. Reiterăm faptul că modificarea statutului de utilizare pentru subbanda respectivă va fi implementată într-o viitoare ediție a TNABF, ce va apărea în cursul anului 2025 și va intra în vigoare de la începutul anului 2026.

Subbanda de 40 MHz va putea fi utilizată cu respectarea parametrilor și a condițiilor tehnice armonizate relevante specificate în secțiunile A, B1, B2, B4, C și D din Anexa Deciziei Comisiei Europene nr. 2008/411/CE, astfel cum aceasta a fost modificată succesiv prin *Decizia de punere în aplicare a Comisiei nr. 2014/276/UE de modificare a Deciziei 2008/411/CE privind armonizarea benzii de frecvențe 3400-3800 MHz pentru sisteme terestre capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice în cadrul Comunității* și prin *Decizia de punere în aplicare a Comisiei nr. (UE) 2019/235 de modificare a Deciziei 2008/411/CE în ceea ce privește o actualizare a condițiilor tehnice relevante aplicabile benzii de frecvențe 3400-3800 MHz*.

Luând în considerare toate elementele detaliate pe larg mai sus, se degajează fără echivoc concluzia că **desemnarea pentru rețele de tip MFCN nu se schimbă ci rămâne valabilă în întreaga bandă 3400-3800 MHz**. Totodată, schimbarea ce va intra în vigoare de la 01 ianuarie 2026 va consta doar în modificarea poziționării alocării pentru rețele guvernamentale, în banda 3600-3800 MHz, concomitent cu micșorarea dimensiunii acestei alocări (de la 55 MHz la 40 MHz).

3. Un alt respondent consideră că „era de bun augur ca în noua versiune de TNABF supusă consultării publice [...] să se indice exact banda rezervată pentru BB-PPDR” din cadrul benzii 3600 – 3800 MHz, solicitând totodată ca acei 40 MHz să fie alocăți într-o altă bandă de frecvențe, așa cum este 3800-4200 MHz, argumentând prin aceea că „ecosistemul de terminale mobile este foarte dezvoltat în această bandă indicată” și că, în Raportul ERC 25 – *Tabelul comun european al atribuirilor de benzi de frecvențe și al aplicațiilor în gama de frecvențe cuprinsă între 8,3 kHz și 3000 GHz (Tabelul ECA)*, „intervalul 3800-4200 MHz este de asemenea indicat pentru MFCN”.

Tot cu privire la „intervalul de frecvențe 3800-4200 MHz”, același respondent mai constată și că există „o situație identică” aceleia din banda 2300-2400 MHz, în sensul că „ANCOM a omis să includă TOATE detaliile de la pag. 123 din Tabelul ECA, așadar inclusiv cele cu privire la Aplicații posibile: MFCN”.

Răspunsul ANCOM:

De la început, Autoritatea precizează că nu poate da curs solicitării respondentului de a preciza concret, în cuprinsul proiectului de TNABF supus consultării publice, limitele porțiunii de 40 MHz TDD în banda de frecvențe 3600-3800 MHz care urmează a fi utilizată în scopuri guvernamentale, deoarece această utilizare va intra în vigoare începând cu 01 ianuarie 2026. Structura de prezentare a informațiilor din TNABF este orientată pe descrierea situației în vigoare la zi, pentru fiecare bandă de frecvențe în parte (incluzând, la nevoie, termene limitative cu privire la valabilitatea în timp a situației în vigoare), în timp ce în cazul de față este vorba despre o situație

care va produce efecte de la un anumit moment dat în viitor (ulterior celui de intrare în vigoare a prezentului proiect supus consultării publice), înlocuind starea de fapt ce va fi statuată chiar prin proiectul supus consultării publice.

Conștientă de aspectele detaliate anterior și preocupată fiind de asigurarea transparenței și predictibilității actului de reglementare, ANCOM a ales să aducă de pe-acum la cunoștința părților interesate, în cadrul expunerii de motive la proiectul de decizie supus consultării publice, efectele deciziei Autorității referitoare la modul în care va evolua pe viitor, în țara noastră, statutul de utilizare al diverselor subbenzi din cadrul benzii 3600-3800 MHz.

Pe de altă parte, ANCOM informează respondentul că porțiunea de 40 MHz anterior menționată se concretizează în subbanda 3760-3800 MHz, însă, în același timp, atrage atenția asupra faptului că este eronată concluzia respondentului că subbanda respectivă ar fi „rezervată pentru BB-PPDR”, din motivele detaliate pe larg, la punctul anterior, în acest sens.

Totodată, Autoritatea manifestă rezerve serioase cu privire la veridicitatea afirmației respondentului că „ecosistemul de terminale mobile este foarte dezvoltat” în banda de frecvențe 3,8 – 4,2 GHz (indicată de acesta), deoarece pe plan internațional, mai exact în Regiunea 1 (ce include Europa, Africa, Turcia și Orientul Apropiat, întregul teritoriu al Federației Ruse precum și fostele republici sovietice situate în Asia), atribuirea pentru serviciul mobil în banda de frecvențe 3600-4200 MHz beneficiază doar de un statut secundar, conform Regulamentului radiocomunicațiilor al UIT în vigoare (ediția 2020).

Mai mult, o lectură atentă a informațiilor relevante incluse în Tabelul ECA pentru banda 3600-4200 MHz denotă faptul că, deși există o atribuire pentru serviciul mobil (chiar cu statut primar la nivel regional european), această atribuire nu este validă în întreaga bandă 3600-4200 MHz ci numai în banda 3600-3800 MHz, datorită menționării unei referințe la nota de subsol ECA37 în banda 3600-4200 MHz. Această notă – inclusă în Anexa 1 la Tabelul ECA (la pag. 207) – precizează clar că în Europa atribuirea pentru serviciul mobil este limitată la banda 3400-3800 MHz. Astfel, transpare limpede faptul că în banda 3,8 – 4,2 GHz nu există deloc atribuire pentru serviciul mobil în Europa (conform Tabelului ECA), aspect oglindit în mod corespunzător atât în TNABF în vigoare cât și în ediția următoare a TNABF, ce a făcut obiectul consultării publice.

Prin urmare, chiar și în eventualitatea în care afirmația respondentului (citată mai sus) ar corespunde realității, de principiu, aceasta trebuie să fie circumstanțiată în funcție de contextul discuției, din moment ce terminalele mobile nu pot fi utilizate în Europa în banda 3,8 – 4,2 GHz deoarece nu există atribuire pentru serviciul mobil pe continentul european.

În plus, luând în considerare toate elementele prezentate anterior, rezultă cu claritate că ANCOM nu poate da curs nici solicitării respondentului de a alocă o porțiune de spectru radio pentru BB-PPDR în banda 3,8 – 4,2 GHz, datorită inexistenței unei atribuirii pentru serviciul mobil în această bandă de frecvențe (pe lângă motivul, deja detaliat la punctul anterior, că alocarea respectivă în banda 3,6 – 3,8 GHz nu se referă, de fapt, la BB-PPDR).

În același context, este important de subliniat că este eronată și afirmația respondentului că „intervalul 3800-4200 MHz este de asemenea indicat pentru MFCN, conform Tabelului ECA”. O interpretare conformă realității și intențiilor avute în vedere la nivel CEPT, a informațiilor incluse în Tabelul ECA pentru banda 3600-4200 MHz, relevă faptul că desemnarea pentru rețele MFCN în banda indicată este limitată superior la 3800 MHz, o dovadă irefutabilă în acest sens constituind-o precizarea aflată la pag. 123, plasată chiar în dreptul aplicației MFCN (pe același rând) și având textul (în original în limba engleză) „within the band 3400-3800 MHz”.

În altă ordine de idei, se constată că nici opinia respondentului conform căreia „ANCOM a omis să includă TOATE detaliile de la pag. 123 din Tabelul ECA” nu corespunde realității. În acest context, Autoritatea înțelege să aducă în discuție, în legătură cu această sesizare a respondentului, diferențele evidente de redactare dintre Tabelul ECA și proiectul de TNABF supus consultării publice.

Astfel, Tabelul ECA prezintă informații în mod agregat pentru banda 3600-4200 MHz (la pag. 123 a acestuia, indicată chiar de respondent), pe când în proiectul de TNABF a fost operată o separare a informațiilor pentru benzile 3600-3645 MHz, 3645-3655 MHz, 3655-3700 MHz, 3700-3800 MHz, respectiv pentru banda 3800-4200 MHz. Toate aplicațiile pentru care este desemnată banda 3600-4200 MHz, conform Tabelului ECA, se regăsesc în mod corespunzător în benzile enumerate anterior, cu deosebirea că doar banda 3800-4200 MHz este desemnată pentru liniile fixe (deci ele

nu sunt incluse în benzile sub 3800 MHz) și, respectiv, numai banda 3600-3800 MHz (ca parte a benzii 3400-3800 MHz) este desemnată pentru rețele MFCN (deci ele nu sunt incluse în banda 3800-4200 MHz).

De aceea, fără a abdica de la considerațiile efectuate la punctul următor al acestui document – conform cărora Tabelul ECA nu are caracter obligatoriu ci doar un rol orientativ (nu toate aplicațiile radio incluse în Tabelul ECA trebuind să se regăsească cu necesitate în TNABF) – ANCOM opinează că este evident, totuși, din cele descrise mai sus, că situația benzii de frecvențe 3800-4200 MHz nu este deloc identică celeia din banda 2300-2400 MHz (care este analizată extensiv la punctul următor al prezentului document).

În concluzie, rezultă fără putință de tăgadă, din cele detaliate pe larg anterior, că respondentul este pradă unei confuzii (rezultate din neînțelegerea complexității Tabelului ECA și a modului elaborat în care trebuie interpretate și coroborate informațiile conținute în acesta, comparativ cu acelea conținute în proiectul de TNABF supus consultării publice), ceea ce i-a indus formarea unei imagini eronate a problematicei în discuție și l-a condus la formularea unor opinii neconforme realității.

B. Observatii privind banda 2300-2400 MHz și banda 6425-7125 MHz

4. Același respondent de mai sus propune corelarea rubricii „Aplicații posibile” pentru banda 2300 – 2400 MHz cu cea de aplicații din Tabelul ECA, propunând introducerea MFCN ca aplicație posibilă în întreaga bandă și menționarea Deciziei ECC/DEC/(14)02, respectiv a Recomandării ECC/REC/(14)04 în coloana *Reglementări aplicabile*. De asemenea, respondentul propune modificarea statutului de utilizare a benzii 2335-2400 MHz din utilizare în partaj guvernamentală (armată)/neguvernamentală (G(A)/NG) în utilizare neguvernamentală (NG).

Răspunsul ANCOM:

Referitor la propunerea primită privind corelarea aplicațiilor posibile din cadrul TNABF pentru banda 2300-2400 MHz cu cele din Tabelul ECA, dorim să precizăm, cu titlu prealabil, că informațiile privind modul de utilizare a benzilor de frecvențe incluse în Tabelul ECA din cuprinsul Raportului ERC 25 au la bază informațiile colectate din partea Administrațiilor membre CEPT, cu scopul de a reflecta utilizările principale ale spectrului radio în țările din cadrul CEPT. Aceste informații pot fi utilizate pentru dezvoltarea deciziilor, recomandărilor, rapoartelor CEPT/ECC și a propunerilor comune europene (ECP) ce sunt susținute în cadrul conferințelor mondiale de radiocomunicații ale UIT, în scopul armonizării utilizării spectrului radio la nivel regional european.

Tabelul ECA este un instrument util pe care CEPT îl pune la dispoziția Administrațiilor, vizând atingerea dezideratului de armonizare a utilizării benzilor de frecvențe la nivel european, în țările membre CEPT.

Astfel, deși, de principiu, obiectivul urmărit este armonizarea utilizării spectrului de frecvențe la nivelul CEPT, Tabelul ECA nu are un caracter obligatoriu, ci, așa cum a fost precizat mai sus, doar unul informativ și orientativ, implementarea anumitor aplicații în cadrul unor benzi de frecvențe, precum și a deciziilor și recomandărilor ECC/ERC asociate acestor aplicații fiind la latitudinea Administrațiilor din fiecare țară, în funcție de situația particulară a utilizării fiecărei benzi de frecvențe la nivel național.

Pentru introducerea unei aplicații radio în coloana „Aplicații” a Tabelului ECA este necesar ca:

- să existe o Decizie ECC/ERC, o decizie CE sau o Recomandare ECC/ERC de armonizare sau desemnare a benzii de frecvențe pentru aplicația respectivă, sau
- cel puțin 10 Administrații CEPT să fi pus la dispoziție banda de frecvențe pentru aplicația respectivă conform EFIS, sau
- WG FM să fi decis astfel (pe baza altor aspecte).

Așadar, Raportul ERC 25, respectiv Tabelul ECA, poate servi ca document de referință în elaborarea tabelelor naționale de atribuire a benzilor de frecvențe și a planurilor naționale de utilizare a frecvențelor în diverse benzi. Însă, faptul că într-o bandă de frecvențe din cadrul Tabelului ECA este indicat un anumit tip de aplicație nu înseamnă că acea aplicație trebuie să se regăsească în

mod obligatoriu în tabelele naționale de atribuire a benzilor de frecvențe ale tuturor țărilor membre CEPT. Excepție fac aplicațiile și benzile de frecvențe pentru care există decizii ale CE de armonizare la nivel unional, a căror implementare este obligatorie pentru statele membre UE.

Având în vedere că banda 2300-2400 MHz nu este o bandă armonizată la nivel UE pentru utilizarea de către sisteme terestre capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice pe suport radio, această bandă sau subbenzi din cadrul ei au fost alocate pentru furnizarea de rețele MFCN doar în câteva țări europene, cum sunt: Danemarca (în 2019), Suedia (în 2021), UK (în 2018), Slovenia (în 2021), Irlanda (în 2022). Alte autorități ale unor țări europene cum sunt Austria și Norvegia au desfășurat consultări publice privind utilizarea benzii 2300-2400 MHz pentru rețele MFCN și intenționează să acorde drepturi de utilizare pentru acest tip de aplicație în banda în discuție.

Referitor la desemnarea benzii 2300-2400 MHz în cadrul TNABF pentru rețele MFCN (IMT), reamintim că ANCOM a desfășurat, în perioada 21 octombrie - 20 noiembrie 2020, o consultare publică preliminară cu privire la oportunitatea desemnării și alocării subbenzii de frecvențe 2300-2335 MHz din cadrul benzii 2300-2400 MHz, pentru sisteme terestre capabile să furnizeze servicii de comunicații electronice pe suport radio de bandă largă (rețele MFCN).

ANCOM a pus în consultare, cu acea ocazie, un chestionar adresat persoanelor interesate, care a vizat exprimarea opiniilor și argumentelor cu privire la necesitatea și oportunitatea desemnării și alocării subbenzii de frecvențe 2300-2335 MHz, cu statut de utilizare neguvernamentală, pentru rețele publice de comunicații mobile/fixe de bandă largă, gradul de interes pentru achiziționarea de drepturi de utilizare în această subbandă, modalitatea și condițiile de acordare a acestor drepturi, respectiv o serie de aspecte tehnice și economice care țin de accesul la resursa de spectru, cum sunt: cerințele de spectru minimale, limitarea numărului de drepturi de utilizare a frecvențelor radio ce pot fi acordate (numărul de licențe), aria furnizării rețelelor, perioada de valabilitate a drepturilor de utilizare și informații cu privire la taxa de licență pentru obținerea drepturilor de utilizare a frecvențelor radio.

Opinia majoritară exprimată în cadrul consultării publice a fost aceea că ar fi oportună alocarea întregii benzi 2300-2400 MHz (banda B40(LTE) / n40(NR), conform 3GPP) pentru sisteme IMT, în concordanță cu standardele internaționale și respectiv cu Decizia ECC/DEC/(14)02.

Alocarea parțială a benzii 2300-2400 MHz, respectiv doar a celor 35 MHz disponibili în subbanda 2300-2335 MHz, pentru furnizarea de rețele MFCN și servicii de comunicații electronice de bandă largă, nu a fost considerată oportună de către respondenți, întrucât o lărgime de doar 35 MHz nu constituie o alocare eficientă de spectru, aceasta fiind insuficientă pentru a asigura oportunități corecte și viabile pentru toți operatorii din piață.

Cu alte cuvinte, majoritatea respondenților a apreciat că, în eventualitatea în care Autoritatea ar deschide banda de 2300 MHz pentru utilizarea de către rețele MFCN, va fi necesară alocarea întregii benzi, în mod transparent și nediscriminatoriu.

Chestionarul și sinteza răspunsurilor primite în cadrul consultării publice sunt disponibile la adresa <https://www.ancom.ro/formdata-269-49-403>.

Având în vedere opiniile și interesul exprimat cu ocazia consultării în ceea ce privește alocarea spectrului din banda de 2300 MHz, ANCOM a luat în considerare o eventuală desemnare a benzii 2300-2400 MHz pentru rețele MFCN și a făcut demersuri în vederea eliberării subbenzii de frecvențe 2335-2400 MHz, cu statut de utilizare în partaj G(A)/NG, de către utilizările militare și a modificării statutului de utilizare a subbenzii 2335-2400 MHz din utilizare în partaj G(A)/NG în utilizare exclusiv NG, în scopul desemnării și punerii la dispoziție a întregii benzi 2300-2400 MHz pentru utilizarea de către rețele MFCN (IMT) la nivel național.

Până în prezent, ANCOM nu a obținut un aviz favorabil din partea autorității competente în ceea ce privește modificarea statutului de utilizare a subbenzii 2335-2400 MHz.

ANCOM are în vedere să propună introducerea acestui subiect pe agenda ședinței Comisiei Interdepartamentale de Radiocomunicații ce va avea loc după Consiliul Consultativ, în scopul obținerii avizului conform al Comisiei pentru proiectul Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe radio, potrivit legislației în vigoare.

5. Un alt respondent a dorit să profite de consultarea publică prilejuită de adoptarea unei noi versiuni a TNABF pentru a aduce în atenția Autorității beneficiile păstrării unei poziții flexibile, echilibrate, în contextul subiectului aflat la punctul 1.2 al ordinii de zi a Conferinței mondiale de radiocomunicații din 2023 (CMR-23), în ceea ce privește desemnarea benzii 6425-7125 MHz (în cadrul atribuirii existente pentru serviciul mobil în Regulamentul radiocomunicațiilor al UIT în vigoare) pentru una dintre cele două aplicații vizate pe plan mondial pentru această bandă (IMT, respectiv WiFi).

Răspunsul ANCOM:

Autoritatea mulțumește respondentului pentru contribuția sa și pentru informațiile utile aduse în atenția ANCOM prin respectiva contribuție și îl asigură pe această cale că a urmărit în mod constant și monitorizează în continuare dezbaterile susținute pe acest subiect, desfășurate atât pe plan unional cât și la nivelul regional mai extins al CEPT.

ANCOM va participa la lucrările CMR-23 (ce vor avea loc în perioada 20 noiembrie – 15 decembrie 2023) și va urmări cu precădere dezbaterile ce se vor derula în cadrul punctului 1.2 al ordinii de zi a conferinței respective.

De asemenea, ANCOM precizează că rezultatele incluse în Actele finale ale CMR-23 vor fi implementate într-o viitoare ediție a TNABF, ce ar urma să apară în cursul anului 2025.

C. Observații privind benzi de frecvențe cu atribuire pentru serviciile fix prin satelit și mobil prin satelit

6. Un respondent solicită clarificări cu privire la benzile 10,7 – 11,7 GHz și 12,5 – 12,75 GHz, pe de-o parte și la banda 27,5 – 29,5 GHz, pe de altă parte, menționând lipsa aplicației VSAT din toate aceste benzi, precum și cu privire la eliminarea aplicabilității Deciziei CEPT ECC/DEC/(05)01 în benzile 17,7 – 19,7 GHz și 27,5 – 29,5 GHz (deși respectiva decizie apare, pe pagina de internet relevantă a portalului CEPT, ca fiind implementată din anul 2010).

Răspunsul ANCOM:

Relativ la solicitarea de clarificări primită cu privire la benzile 10,7 - 11,7 GHz, 12,5 - 12,75 GHz și 27,5 - 29,5 GHz, menționând lipsa aplicației VSAT din aceste benzi, Autoritatea înțelege să arate că **aplicația VSAT este deja inclusă în benzile 10,7 - 10,95 GHz și 12,5 - 12,75 GHz**, în proiectul de TNABF supus consultării publice (în mod similar cu prevederile relevante ale Tabelului ECA). În cazul benzilor 10,95 - 11,7 GHz și 27,5 - 29,5 GHz, ANCOM va analiza aspectele sesizate de respondent și va evalua oportunitatea introducerii aplicației VSAT în respectivele benzi, urmând a implementa în TNABF rezultatele acestei analize, după caz, atunci când acestea vor deveni disponibile.

Cu privire la eliminarea Deciziei ECC/DEC/(05)01 din benzile 17,7 – 19,7 GHz și 27,5 - 29,5 GHz, ANCOM înțelege să arate, în primul rând, că decizia CEPT respectivă nu vizează banda 17,7 – 19,7 GHz ci numai banda 27,5 - 29,5 GHz. Această decizie stabilește o schemă de segmentare a benzii 27,5 - 29,5 GHz, cu scopul de a realiza o delimitare clară între utilizările spectrului radio de către linii de radiorelee în serviciul fix și de către stațiile de sol necoordonate în serviciul fix prin satelit (Pământ-spațiu), în banda respectivă existând atribuiri pentru ambele servicii de radiocomunicații. Rezultatul segmentării îl constituie apariția unor subbenzi dedicate exclusiv serviciului fix (ce sunt desemnate pentru linii de radiorelee) și a unor subbenzi dedicate exclusiv serviciului fix prin satelit (Pământ-spațiu) (ce sunt desemnate pentru stații de sol necoordonate), în cadrul benzii de frecvențe 27,5-29,5 GHz.

Deși inițial această decizie CEPT a fost inclusă în ediția din anul 2009 a TNABF (fiind raportată ca implementată, astfel cum corect a sesizat respondentul), ulterior Autoritatea a constatat că, datorită utilizării reduse a acestei benzi în România, schema de segmentare a benzii respective nu produce efecte pozitive și nu asigură o utilizare eficientă a acestei benzi, cu atât mai mult cu cât este posibil ca pe viitor banda de frecvențe în cauză să devină importantă pentru dezvoltarea de linii de radiorelee (deși în prezent este destul de puțin utilizată de către aplicațiile serviciului fix).

Din aceste motive, decizia în cauză a fost eliminată din ediția următoare a TNABF (anume cea în vigoare în prezent, apărută în 2020). Însă trebuie accentuat faptul că banda 27,5 - 29,5 GHz a rămas și în continuare desemnată pentru ambele aplicații radio în discuție, în TNABF în vigoare (această situație fiind perpetuată și în proiectul de TNABF supus consultării publice).

Prin urmare, este important de subliniat faptul că lipsa deciziei respective din TNABF nu înseamnă că aceste două aplicații nu pot funcționa în banda respectivă. Din contră, ambele aplicații radio pot funcționa în toată banda de frecvențe 27,5 - 29,5 GHz, deoarece nu mai sunt restrânse doar la subbenzile ce le erau dedicate în mod exclusiv, astfel cum sunt indicate acestea în schema de segmentare stabilită prin decizia ECC/DEC/(05)01.

În aceeași ordine de idei, având în vedere preocuparea respondentului pentru terminalele din serviciul fix prin satelit de densitate mare (în engleză acronimul fiind HDFSS și provenind de la „high density fixed satellite service”), Autoritatea informează că aceste aplicații sunt incluse, în cadrul TNABF, în conceptul de „stații de sol necoordonate”. Astfel, banda 27,5-29,5 GHz este desemnată în tabelul ECA și pentru aplicația „FSS Earth stations (the Earth-to-Space direction for uncoordinated Earth stations)”.

Atât în cadrul TNABF în vigoare cât și în proiectul de TNABF supus consultării publice, a fost preluată situația din Tabelul ECA (cu excepția segmentării benzii), întrucât banda 27,5-29,5 GHz este desemnată pentru aplicația „stații de sol în serviciul fix prin satelit (sensul Pământ–spațiu pentru stații de sol necoordonate)”, aceasta reprezentând traducerea fidelă în limba română a sintagmei din limba engleză, în original.

Din aceste motive, se poate trage concluzia că afirmația respondentului, conform căreia nu ar fi identificată nici o porțiune de spectru radio în banda 27,5-29,5 GHz, în cadrul proiectului de TNABF supus consultării publice, pentru terminale fixe de tip HDFSS din cauza inexistenței vreunei referințe la decizia ECC/DEC/(05)01, nu se susține ci din contră, realitatea este total opusă, astfel cum pe larg s-a detaliat anterior.

Totodată, date fiind explicațiile de mai sus, **Autoritatea consideră că, la momentul actual (și într-un orizont de timp pe termen mediu), nu este necesară implementarea deciziei ECC/DEC/(05)01 în România, ținând cont de specificul național de utilizare a benzii 27,5 - 29,5 GHz.**

În același timp, ANCOM va întreprinde măsurile necesare pentru a actualiza în mod corespunzător situația valabilă în România pentru banda 27,5 - 29,5 GHz, pe pagina de internet privind implementarea deciziilor ECC din cadrul portalului CEPT.

7. Un alt respondent solicită clarificări cu privire la banda 2483,5 – 2500 MHz, pe de-o parte, propunând adăugarea aplicației „ground component network of the MSS” (în limba engleză, în original, expresia respectivă având semnificația: „componenta terestră a rețelei în serviciul mobil prin satelit”), și la banda 5091 – 5250 MHz, pe de altă parte, propunând adăugarea aplicației „feeder links” (în limba engleză, în original, expresia respectivă având semnificația: „linii de conexiune pentru sateliți”), pentru a asigura alinierea cu banda 6700 – 7055 MHz unde este deja prevăzută această aplicație.

Răspunsul ANCOM:

În ceea ce privește banda 2483,5 – 2500 MHz, se constată că în proiectul de TNABF supus consultării publice (la fel ca și în TNABF în vigoare) este deja prezentă aplicația „stații de sol în serviciul mobil prin satelit” ca fiind desemnată pentru banda respectivă, în deplină concordanță cu prevederile relevante ale Tabelului ECA. În opinia ANCOM, aplicația respectivă caracterizează complet și corect, din punct de vedere tehnic, modalitatea în care respondentul utilizează spectrul radio în banda în discuție.

În legătură cu acest subiect, pentru a elimina orice eventual dubiu al respondentului (astfel cum pare să rezulte din contribuția transmisă), Autoritatea confirmă pe această cale interpretarea acestuia în sensul că aplicația „MSS Earth stations” inclusă în Tabelul ECA (în limba engleză, în

original) chiar semnifică în limba română „stații de sol în serviciul mobil prin satelit” (așa cum apare în proiectul de TNABF supus consultării publice), fiind vorba despre o traducere fidelă.

Pe de altă parte, în legătură cu adăugarea aplicației „ground component network of the MSS” (care semnifică în limba română: „componenta terestră a rețelei în serviciul mobil prin satelit”) în banda 2483,5 - 2500 MHz, aplicație care are o cuprindere mai largă decât cea anterior indicată (existentă deja în prezent în banda în discuție), se impun câteva precizări.

Faptul că Tabelul ECA nu prevede această aplicație pentru banda respectivă nu constituie un impediment major, în condițiile în care ECA are un rol informativ, orientativ, astfel cum s-a accentuat deja de mai multe ori anterior, în cadrul prezentului document de sinteză a observațiilor. Însă implicațiile pentru sectorul național de comunicații electronice sunt importante și trebuie evaluate cu atenție, această analiză excedând cadrului trasat de prezentul demers de consultare publică. În acest sens – având în vedere inclusiv faptul că respondentul recunoaște că ar fi vorba de potențiale dezvoltări viitoare (în limba engleză, în original, exprimarea respondentului fiind: „potential future deployments”) – sunt necesare argumente solide și justificări pertinente care să stea la baza unei analize temeinice de oportunitate, ce ar trebui să vizeze inclusiv aspecte de natură concurențială. De aceea, o astfel de analiză trebuie să facă obiectul unei consultări publice distincte, în opinia Autorității.

Prin urmare, **ANCOM nu poate da curs, la acest moment, solicitării respondentului de a desemna banda 2483,5 – 2500 MHz pentru aplicația denumită „componenta terestră a rețelei în serviciul mobil prin satelit”.**

În ceea ce privește adăugarea aplicației „feeder links” (traducerea adaptată în limba română fiind: „linii de conexiune pentru sateliți”) în banda 5091 – 5250 MHz, pentru a asigura alinierea cu banda 6700 – 7055 MHz (astfel cum a indicat respondentul), ANCOM precizează că, în proiectul de TNABF supus consultării publice, aplicația respectivă este deja menționată în banda 5150-5250 MHz însă aceasta lipsește, într-adevăr, din banda 5091-5150 MHz. După cum se poate sesiza, aplicația în cauză lipsește din banda 5091-5150 MHz și în Tabelul ECA.

Din analiza prevederilor relevante cuprinse în Regulamentul radiocomunicațiilor al UIT în vigoare, reiese că banda de frecvențe 5150-5250 MHz are, printre altele, atribuire pentru serviciul fix prin satelit (Pământ-spațiu), fiind aplicabilă în acest sens nota de subsol 5.447A care stipulează că atribuirea de mai sus este limitată la linii de conexiune ale sistemelor prin sateliți non-geostaționari, funcționând în serviciul mobil prin satelit. Toate aceste elemente sunt preluate ca atare și în Tabelul ECA. Totodată, aplicația în discuție este inclusă atât în ECA, sub forma „feeder links”, cât și în proiectul de TNABF supus consultării publice, sub forma „linii de conexiune” (la fel ca și în TNABF în vigoare, de altfel).

La rândul ei, și banda de frecvențe 5091-5150 MHz are, printre altele, atribuire pentru serviciul fix prin satelit (Pământ-spațiu), fiind aplicabilă în acest sens nota de subsol 5.444A care stipulează că atribuirea de mai sus este limitată la linii de conexiune ale sistemelor prin sateliți non-geostaționari, funcționând în serviciul mobil prin satelit (deci la fel ca în cazul benzii 5150-5250 MHz, însă cu anumite particularități, indicate atât în nota de subsol respectivă cât și în Rezoluția 114 (rev. WRC-15), din punct de vedere al coordonării efective a asignărilor de frecvențe pentru linii de conexiune). Toate aceste elemente sunt preluate ca atare și în Tabelul ECA. Însă, așa cum am arătat deja mai sus, aplicația în cauză nu este inclusă în ECA, pentru banda 5091-5150 MHz, situația fiind similară și în proiectul de TNABF supus consultării publice.

În aceste condiții, cu toate că abordările din Tabelul ECA pentru cele două benzi sunt diferite (cu privire la introducerea sau nu a aplicației în discuție ca fiind posibilă în Europa) - deși contextul de reglementare similar (la nivelul UIT) pentru cele două benzi a fost preluat în totalitate în ECA - Autoritatea consideră pertinentă observația respondentului și mulțumește acestuia pentru vigilență.

Prin urmare, **ANCOM va introduce aplicația „linii de conexiune” în proiectul de TNABF supus consultării publice, însă numai în banda 5091-5150 MHz, nu în întreaga bandă 5091-5250 MHz (așa cum a solicitat respondentul), deoarece în banda 5150-5250 MHz aplicația în discuție este deja menționată, astfel cum s-a indicat mai sus.**